

ABD 2003'TE IRAK'A DÜŞMANLIK TOHUMLARI SERPTİ

28.12.2016

Yeni Şafak, 27 Aralık 2016

13 yıl önce ABD askerlerinin işgali sırasında Saddam Hüseyin'in heykelini yıkan Kadim el-Cuburi, yıllar sonra pişmanlığını bu ifadelerle dile getirmişti: Eskiden bir olan diktatör sayısı, şimdi bin oldu. Ortadoğu coğrafyasında bugün yaşanan krizler ve savaşlar tüm dünyayı etkisi altına alıyor. Suriye'den Mısır'a hemen her ülkedeki karışıklıklar bölge istikrarını hedef alırken, Irak bu sürecin sembolü olarak göze çarpıyor. 2003'te ABD'nin müdahalesine ve sonrasında işgaline maruz kalan Irak, 2017'e girilen bu günlerde dahi çatışmaları durdurabilmiş değil.

Irak Savaşı, 20 Mart 2003'te Amerika Birleşik Devletleri ve Birleşik Krallık önderliğinde oluşturulmuş Çokuluslu Koalisyon Kuvvetlerinin askeri harekatı sonucunda başladı. Savaşla birlikte Irak'ın bölge halkı yoğun saldırılarla karşı karşıya kalırken, çatışmalar sırasında binlerce sivil öldü. İngiltere'nin Irak'ın işgâline katılımı hakkında 2009 yılında başlatılan tahkikatın son raporu açıklandı. Tahkikat Komisyonu Başkanı John Chilcot, 2003'te Saddam Hüseyin'in 'yakın' tehdit oluşturmadığını, o dönemde işgâlin gereksiz olduğunu ve İngiltere'nin Irak işgâline tüm barışçıl seçenekleri tüketmeden katıldığını açıkladı.

Elde edilen istatistiklere göre savaş sırasındaki saldırılar neticesinde 2003 yılında 12 bin 125, 2004'te 11 bin 659 ve 2005'te 16 bin 402 sivil hayatını kaybetti.

İngiltere'nin Irak'ın işgâline katılımı hakkında 2009 yılında başlatılan tahkikatın son raporu açıklandı. Tahkikat Komisyonu Başkanı John Chilcot, 2003'te Saddam Hüseyin'in 'yakın' tehdit oluşturmadığını, o dönemde işgâlin gereksiz olduğunu ve İngiltere'nin Irak işgâline tüm barışçıl seçenekleri tüketmeden katıldığını açıkladı. 2,5 milyondan fazla kelimededen oluşan rapor, Irak işgâli öncesinde ve işgâl sırasında yaşananlarda İngiltere'nin ve Tony Blair liderliğindeki dönemin hükümetin yaptıklarının meşruiyetini bulmayı amaçlıyordu. Saddam acil tehdit değildi Komisyon Başkanı John Chilcot düzenlediği basın toplantısında raporda öne çıkan bulguları açıkladı. Chilcot, Vardığımız sonuç İngiltere'nin 2003'teki Irak işgâline tüm barışçıl seçenekleri tüketmeden katılmayı seçti. Askeri harekât son çare değildi dedi. Chilcot, daha sonraki yıllarda bir askeri harekâta ihtiyaç duyulmasının ihtimâl dahilinde olmasına rağmen 2003 yılında Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'in 'yakın' bir tehdit oluşturmadığını ve o dönemde Irak'ı işgâl etmeye gerek olmadığını belirtti. Irak'a askeri müdahalenin doğuracağı sorunlara ilişkin uyarıların Blair tarafından dikkate alınmadığını belirten Chilcot, Saddam Hüseyin sonrası Irak'la ilgili planlamalar yetersizdi. Hükümet, ilan ettiği hedeflerin hiçbirini gerçekleştirmedi. dedi. Chilcot, İngiltere'nin Irak'taki askeri harekâtı başarıdan uzak bir şekilde sona erdiğini belirterek, Rapor, çok kötü giden bir askeri müdahalenin anlatımıdır dedi. Yanlış istihbarat Blair'in Irak istilası gündeme gelmeden çok önce Bush'a destek sözü verdiği ve İngiliz parlamentosuna ve kamuoyuna Irak'ın kimyasal ve biyolojik silah kapasitesiyle ilgili yanlış bilgi verdiği uzun süre önce ortaya çıkmıştı. Chilcot raporu, bu olguları bir

kez daha doğruladı. Blair, yanlış olduğunu kabul ettiği bilgilerin kendisine istihbarat servislerince sağlandığını iddia etmiş, istihbarat görevlileri ise Blair'in kendisine verilen bilgileri abarttığını ve çarpıttığını açıklamıştı. Irak'ın kitle imha silahlarını kullanılabileceği iddiasında bulunan hükümet raporunun yanlış olduğunu basına sızdıran David Kelly, konuyla ilgili parlamentoda ifade verdikten 2 gün sonra, 17 Temmuz 2003'te ölü bulunmuştu. İngiltere, ABD öncülüğündeki Irak istilasına 30 bin askerle katılmıştı. Etnik ve mezhepsel çatışmadan halen kurtulamamış Irak'ta ölenlerin sayısı hakkında net bir kayıt yok ancak 100 bin ile 1 milyon arasında değişen sayımlar mevcut. Bayram rastlantısı Saddam Hüseyin, 30 Aralık 2006 tarihinde Kurban Bayramı'nın ilk gününde asılarak idam edilmişti, yine bir bayram günü Saddam'ın aslında tehdit olmadığı İngiltere'nin işgalinin gereksiz olduğu söylenen Chilot raporu yayınlanmış oldu. 2 saatlik savunma Raporun merkezinde yer alan eski Başbakan Tony Blair ise 2 saat süren bir basın toplantısı ile kendini savundu. Irak'ta savaşa girme ve Saddam Hüseyin'i devirme kararı 10 yıllık başbakanlık süremde aldığım en zor, en önemli ve en acı karardı diyen Blair şunları kaydetti: Bu karar nedeniye bugün bütün sorumluluğu, herhangi bir istisna veya mazeret olmaksızın kabul ediyorum. İstihbarat değerlendirmelerinin yanlış olduğu ortaya çıktı, müdahale sonrası ortam, düşünüldüğünden hasmane, uzun ve kanlı oldu. Yapamayacağım ve yapmayacağım şey, yanlış kararı aldığımızı söylemek olur. İnanıyorum ki doğru kararı verdim ve dünya bunun sonucunda bugün çok daha iyi ve çok daha güvenli. Şimdi bin Saddam var Bağdat'ta Saddam'ın heykelini balyozla yıkan adam, O heykeli yeniden dikerdim ama beni öldürürler diye korkuyorum ifadelerini kullandı. Irak'ın başkenti Bağdat'ta ABD'nin işgaliyle devrilen Saddam Hüseyin'in heykelini yıkan Kadim Şerif Hasan al-Jaburi BBC'ye verdiği röportajda ailesinden 14-15 kişinin Saddam tarafından idam edildiğini, bu yüzden ABD gelip Saddam'ı devirdiğinde mutlu olduğunu anlattı. Ancak ardından ülkede her sene durumun daha da kötüleştiğini söyleyen Jaburi, Saddam gitti ama şimdi onun yerinde bin Saddam var diye konuştu. Irak'ın bizden çalındığını hissediyoruz diyen Jaburi, Bush ve Blair kesinlikle yalancılar. Irak'ı yıktılar ve bizi Orta Çağ'a götürdüler. Eğer bir suçlu olsaydım, onları kendi ellerimle öldürürdüm ifadelerini kullandı. Irak'ın başkenti Bağdat'ta Pazar günü gerçekleştirilen bombalı saldırılarda 250 kişi hayatını kaybetmiş, 250'den fazla kişi de yaralanmıştı. Öte yandan ABD'deki seçimlerde Cumhuriyetçilerin muhtemel adayı iş adamı Donald Trump, Irak'ın devrik Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'i övdü. Trump yaptığı konuşmada, Saddam Hüseyin kötü bir adamdı. Doğru mu?... Ama neyi iyi yapıyordu biliyor musunuz? Teröristleri öldürüyordu. Bu işi çok iyi yapıyordu ifadesini kullandı.

Etnik gruplar çatışıyor

2013 yılından itibaren Irak çatışmaları farklı bir boyut kazandı. 2010'dan itibaren bölgede sistemli bir karışıklık yeniden alevlendi. Bu zamana dek merkezi hükümete karşı yapılan saldırılar yerini mezhepsel çatışmalara bıraktı. Özellikle ABD'nin Irak'ı işgali farklı mezhepleri ve etnik grupları birbirlerine düşman kılacak süreçleri besledi.

Bölgenin çeşitli noktalarındaki çatışmalar yerini bombalı saldırılara bıraktı. 2013'te 9 bin 851, 2014'te 20 bin 169, 2015'te ise 17 bin 502 sivil saldırılar sonucunda hayatını kaybetti. 2016'da da bu sayının yüksek olduğu ve yakın dönemde açıklanabileceği öğrenildi.

Irak'ta kim var?

-DEAŞ

-İran destekli Haşdi Şabi

-PKK

Türkiye Başika'da

Irak'taki terör örgütlerinin yapılanmasına karşı Türkiye'den de mücadele adımları atılıyor. Bu kapsamda Irak'ın çağrısıyla bölgeye giden ve Başika'da terörle mücadele faaliyetleri yürüten Türkiye, sınırı terör unsurlarını

Musul'a sadece 20 kilometre uzaktaki Başika'da Türkiye, Iraklı güçleri eğitiyor DEAŞ'la mücadele edebilmeleri adına eğitiyor.

Musul operasyonu başladığından beri top atışlarıyla dövülen Başika kasabası, devreye Türk birlikleri girince DAEŞ'ten alınmıştı.

Pazar yerlerine saldırıyorlar

Irak'ta sivillerin yoğun olduğu bölgelerdeki saldırıların vahşeti de yıllar boyunca artış sergiledi. Bağdat, Enbar, Felluce ve Musul'da yaşanan bombalı saldırılar sonucu binlerce sivil yaşamını yitirdi.

İntihar saldırıları ortaya çıktı

Ortadoğu'da son dönemde yaşanan şiddet ve terör saldırıları, ABD'nin Ortadoğu'daki Irak ve Afganistan işgalleriyle derinlik kazandı. İşgaller sonrası Ortadoğu'da yaşanan otorite boşlukları, çok sayıda terör örgütü tarafından doldurulurken, bu durum çatışmaların bölgesel ve küresel bir boyut kazanmasına da neden oldu. Çatışma ve terörizm ile ilgili bir araştırma yapan Chicago Üniversitesi'nin verilerine göre bölgede yaşanan intihar saldırılarının neredeyse tamamı ABD'nin bölgedeki müdahalelerinden sonra ortaya çıktı. ABD'nin Irak işgalinden önce ülkede yaşanan intihar saldırıları 0 (sıfır) iken, işgalden sonra ülkede yaşanan intihar saldırıları 2 bin 152'ye çıktı.

Kaynak/Source: